

BARGIEBRUG IN BEELD

GT redactie

Eddie Van Haverbeke-De Keyser, actief bij de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde - Oostende, bezorgde GT een reproductie van een oude foto van de nu zeer brede, maar geknipte (!) Bargiebrug, beter gekend bij de Gente-naars als de Phoenixbrug. Toen deze ongedateerde foto (afb. 1, vóór 1935) genomen werd, was dat nog een nauw brugje met één tramspoor en verder enkel voetgangers en fietsers. Knippen was niet van doen.

Afb. 1. De Bargiebrug vóór 1935 (foto collectie Van Haverbeke-De Keyser).

De foto biedt ons de gelegenheid even in de geïllustreerde geschiedenis van deze brug te duiken. In de verzameling Vliegende bladen Gent van het documentatiecentrum DSMG, Sint-Amandsberg (afd. Waterlopen – Bruggen) vonden we een foto uit Ons Volk van 26 mei 1935 van de inhuldiging van de toen nieuwe brede brug. Die zegt veel over de toenmalige machtsverhoudingen: de

brug werd twee keer ingehuldigd! Boven zien we de plechtigheid door de burgerlijke overheden; onderaan door de geestelijkheid. Blijkbaar was de nieuwe brug al eerder in gebruik. Dat zien we op afb. 3 met een carnavalstoet uit het weekblad De Stad van 15 maart 1935. De foto licht ons ook in over het waarom van de verbreding: dat was ten behoeve van het tramverkeer (afb. 4). Het tramspoor werd verdubbeld. Hetzelfde weekbladnummer brengt ook een foto van de gedenkplaat aan de brugreling met een fraaie barge (afb. 5). Enkele eeuwen lang was hier immers de Gentse ‘terminus’ van dat luxueuze vervoermiddel gevestigd. Hier kon men opstappen voor een tochtje naar het noordwesten tot in Brugge. Of omgekeerd: men kon er afstappen na een aangename tocht met luxe catering (als je geld genoeg had).

Afb. 2. Inhouding en inzegening door wereldlijke en kerkelijke overheden van de nieuwe, aanzienlijk verbrede brug in mei 1935. Op de bovenste foto: de liberale burgemeester Vander Stegen met buishoed, lint en schaar. Op de onderste met wijwater en kwispel: bisschop Coppieters en de geestelijkheid in kerkelijke gewaden. Toch was de scheiding tussen kerk en staat ‘op zijn Belgisch’: niet volledig. Sommige lezers zullen rechts van de burgemeester wellicht de katholieke politicus De Schryver herkennen. Die had toen als minister, eerst van Landbouw, daarna van Binnenlandse Zaken, heel wat in de pap te brokken. Enkele nevenfiguren prijken op beide foto’s (collectie Vliegende Bladen-Gent in DSMG).

Afb. 3. Een carnavalstoet trekt over de nog niet ingehuldigde nieuwe brug
(foto uit het weekblad De Stad van 15 maart 1935 (collectie DSMG)).
Vergelijk met afb. 1 en bemerk het dubbele tramspoor.

Afb. 4. Een van die typisch trammietjes op de brug zoals ze tot in de jaren 1970 of 1980 (?) in gebruik waren (fotocollectie DSMG).

Afb. 5. Uit hetzelfde nummer van De Stad als afb. 3: foto genomen in 1935 van de gedenkplaat met de bargie, anno 2018 nog steeds stevig bevestigd aan de brugreling.

Afb. 6. De gedynamiteerde brug wordt opgeruimd en vervangen door een noodbrug (fotocollectie DSMG). Bemerk de pontons met hoge installaties om palen te heien.

Burgerlijke wensen en geestelijke zegeningen konden niet verhinderen dat de nog spiksplinternieuwe brug in 1940 gelijktijdig met de Contributiebrug opgeblazen werd door het Belgisch Leger. Er kwam een houten noodbrug die in 1950 vervangen werd door de huidige brug, de zevende in de reeks! Dit en nog veel meer over de verschillende Bargiebruggen staat te lezen in het artikel van M. Labyn over deze brug in zijn reeks 'Uit de geschiedenis van de Gentse bruggen' in GT, jg. 18 (1989), p. 332-338. Je vindt het gemakkelijk en je kan het zonder moeite van a tot z lezen op het internet via de site ojs.ugent.be.

Wonder boven wonder overleefde de mooie gedenkplaat (afb. 4) niet enkel de vernietiging in 1940, maar ook de vernielzieke jaren die er op volgden. Althans voor zover we weten: de huidige plaat lijkt sprekend op de originele. Anno 2018, na de fameuze knippen bij de invoering van het circulatieplan op 1 april 2017, ligt de brede brug er bijna verlaten bij (afb. 5).

Afb. 7. De Bargiebrug net voor het in werking treden van het circulatieplan (GT foto genomen vanuit de Zuidkaai bij de Phoenixstraat, eind maart 2017). De knipstrepen zijn goed zichtbaar, enkele versperringen werden al aangebracht, maar auto's rijden nog samen met (bak)fietsers de brug op.

Met bijzondere dank aan Eddie Van Haverbeke, Raymond Van Wassenhove
en André Maes